

BILAGA 1

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER RÅDANEFORS

UPPDRAG VSO Rådanefors, Färgelanda kommun	UPPRÄTTAD AV Anna Kölfeldt	DATUM 2021-02-19, rev. 2021-09-29
--	-------------------------------	---

Fastställda av kommunfullmäktige, § 100, 2021-10-13.

Skyddsföreskrifter för Rådanefors vattenskyddsområde

Nedan angivna föreskrifter är specifika för Rådanefors grundvattentäkt. De har utformats med vattentäkternas nutida och framtida skyddsbehov i fokus och representerar i många avseenden en tillämpning och uttolkning av miljöbalkens intentioner som uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (MB 2 kap). I vissa fall kan en föreskrift med stöd av miljöbalkens 7 kap innefatta ett större krav på försiktighet än vad som följer av miljöbalkens allmänna aktsamhetsregler. Föreskrifter för vattenskyddsområde meddelas med stöd av 7 kap. 22§, 30§ i miljöbalken.

I hela vattenskyddsområdet gäller de restriktioner och anvisningar som generellt gäller inom vattenskyddsområden, bl.a. Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2017:5)

ZONINDELNING AV VATTENSKYDDSSOMRÅDET

Rådanefors vattenskyddsområde är indelat i två skyddszoner

- *Primär skyddszon*
- *Sekundär skyddszon*

Indelningen i skyddszoner baseras på nedan beskrivna kriterier, vilka följer Naturvårdsverkets handbok om vattenskyddsområde 2010:5. Skyddsföreskrifterna hänvisar till dessa skyddszoner.

Primär skyddszon

Syftet med den primära skyddszonen är att skapa rådrum vid händelse av akut förorening. Den primära skyddszonen avgränsas på sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå vattentäktzonen med uttagsbrunnarna.

Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszonen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten.

SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR RÅDANEFORS VATTENSKYDDSSOMRÅDE

I de fall det föreskrivs att **anmälan eller tillstånd** krävs, görs detta till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.

1§ Petroleumprodukter

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	<p>Hantering av mer än 50 liter petroleumprodukter får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p> <p><i>Undantag gäller för bränsle i drifttanken på fordon.</i></p> <p><i>Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszon.</p>

Information: Hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor inom vattenskyddsområde regleras även genom Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd om mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

2§ Hälso- och miljöfarliga produkter

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	<p>Hantering av mer än 25 liter hälso- och miljöfarliga produkter såsom impregneringsmedel, lösningsmedel får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszon.</p>

3§ Fordonstvätt

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Användning av avfettnings-, rengörings- och tvättmedel i samband med fordonstvätt är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

4§ Bekämpningsmedel

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>

5§ Växtnäringsämnen

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning är förbjudet .	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning får inte ske utan tillstånd .
B	Spridning av naturgödsel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för privat trädgårdsskötsel</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

6§ Djurhållning

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan .	--

7§ Avloppsanläggning

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Nyetablering av avloppsanläggning där hushållsspillvatten eller annat avloppsvatten kan infiltrera eller släppas ut till marken är förbjudet .	Nyetablering av avloppsanläggning för spillvatten eller annat avloppsvatten får inte ske utan tillstånd .

8§ Slam

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

9§ Timmer mm

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	<p>Upplag under längre tid än en avverkningssäsong av bark, flis, spån, timmer och Grot är förbjudet</p> <p><i>Undantag gäller för ved eller andra träbaserade produkter, för det egna hushållets uppvärmning av bostad på den aktuella fastigheten.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

10§ Avfall

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	<p>Uppläggning av avfall är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i särskilda tunnor för regelbunden sophämtning.</i></p> <p><i>Undantag gäller komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten.</i></p> <p><i>Undantag gäller för trädgårdsavfall som uppkommer på den egna fastigheten.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

11§ Förorenade massor

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
A	Uppläggning och deponering av förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.
B	Utfyllning eller annat användande för anläggningsändamål av avfall, förorenade massor eller med massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

12§ Asfalt, oljegrus och vägsalt

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
A	Upplag av asfalt och oljegrus är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.
B	Upplag av vägsalt är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

13§ Snö

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
A	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför primär skyddszone, är förbjudet .	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför sekundär skyddszone, är förbjudet .

14§ Väg

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
A	Anläggande av ny väg får endast ske med tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.
B	Beläggningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg, på en total yta av 50 m ² eller mer, får ej ske utan anmälan .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.
C	Spridning av vägsalt kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för spridning på en yta som är mindre än 100 m² så som garageuppfarter och gårdsplaner</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

D	Användning av spillolja som dammbindningsmedel är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
---	--	--

15§ Jord och berg

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	All materialtäktsverksamhet är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Sprängning är förbjudet .	Sprängning får inte ske utan tillstånd
C	Schaktning och grävning får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för schaktning, grävning av en sammanlagd jord-/bergvolym som är mindre än 150 m³.</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
D	Pålning och spontning får inte utföras utan tillstånd .	Samma föreskrift som primär skyddszon.

16§ Anläggningar för lagring och utvinning av energi och kyla

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten är förbjuden .	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten får ej anläggas utan tillstånd .

17§ Anläggningar för uttag av vatten

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Nyetablering av brunn för uttag av vatten från berg eller jord är förbjuden .	Nyetablering av brunn för uttag av vatten från berg eller jord får ej ske utan tillstånd .

Allmänna bestämmelser

- a) Tillsyn enligt dessa föreskrifter utövas av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.
- b) I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- c) I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig anmälan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. Nämnden kan förelägga om särskilda försiktighetsmått som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- d) Dispens från förbud enligt dessa föreskrifter kan medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- e) Brott mot skyddsföreskrifterna kan medföra påföljd enligt 29 kap 2 och 2a §§ Miljöbalken om inte andra ansvarsbestämmelser blir tillämpliga.
- f) Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om motsvarande delar i verksamheten tillståndsprövats eller omfattas av pågående tillståndsprövning enligt miljöbalkens 9, 11 och 12 kapitel eller annan förordning utfärdad eller med stöd av miljöbalken.
- g) Fastighetsägare, nyttjare av fastighet eller verksamhetsutövare inom vattenskyddsområdet ska omedelbart anmäla spill, läckage och andra händelser om de är av sådan omfattning att de kan medföra risk för grundvattenförorening. Anmälan ska göras via telefonnummer 112.
- h) Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter och åtgärder som är nödvändiga för vattentäktens bedrivande. Generellt undantag från föreskrifterna vad avser tillstånd, anmälan och dispens från skyddsföreskrifterna gäller för arbeten som vattentäktens huvudman utför för utbyggnad, drift, underhåll med mera.

Skyltning och stängsel

- a) Där allmänna vägar passerar gräns till vattenskyddsområdet samt där så behövs vid vägar som passerar genom området ansvarar vattentäktens huvudman för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Annans mark får tas i anspråk för detta (7 kap 22 § miljöbalken). Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk.
- b) Annans mark får tas i anspråk för att sätta upp de stängsel som behövs för vattentäktens skydd (7 kap 22 § miljöbalken).

- c) Där petroleumprodukter eller andra miljöfarliga kemiska produkter hanteras ska skylt finnas som informerar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av vattentäktens huvudman och bekostas av verksamhetsutövaren. Undantag för krav på skyltar gäller vid hantering av nämnda produkter för hushållsbehov.

Övergångsbestämmelser

- a) Skyddsföreskrifterna gäller enligt 7 kap. 22 § Miljöbalken omedelbart då vattenskyddsområdet träder ikraft, även om de överklagas.
- b) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir tillståndspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om den som bedriver verksamheten lämnat in en ansökan om tillstånd till tillståndsmyndigheten senast den 31 december 2022.
- c) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir anmälningspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten är anmäld senast den 31 december 2022.
- d) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir förbjuden får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten erhållit dispens från förbudet senast 31 december 2022.

DEFINITIONER AV BEGREPP

Avfall: Definieras enligt 15 kap. miljöbalken. Avser varje föremål eller ämne som innehavaren gör sig av med eller avser att göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med.

Avverknings säsong: Enligt skogsencyklopedin, liksom i dessa skyddsföreskrifter, definieras en avverknings säsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning.

Bekämpningsmedel: Med kemiskt bekämpningsmedel avses, i enlighet med 14 kap. miljöbalken, kemiska produkter som är avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Djurenhet: Definition av djurenhet finns i Miljöprövningsförordningen, SFS 2013:251, 2 kapitel.

Fordon: Med fordon avses i dessa föreskrifter ett motordrivet transportmedel/arbetsredskap som kan framföras på mark, vatten eller is.

Förorenade massor: Med förorenade massor avses massor från ett förorenat område eller efterbehandlings-objekt, det vill säga från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal/regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av tillsynsmyndigheten.

Grot: Grot är det spill som uppstår när skogsskördaren apterar trädstammarna. Det är en sammanslagning av orden grenar och (träd)toppar.

Hantering: Med hantering avses - i enlighet med miljöbalken - en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Hushållsbehov/hushållsändamål: Med hushållsbehov avses sådant behov som uppkommer i det egna hushållet och som inte är förknippat med kommersiellt bruk. Hushållsbehov begränsas vid hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna en enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring av större mängder färg, exempelvis i samband med målning av ett enskilt bostadshus skall också anses vara hantering för hushållsbehov

Hushålls spillvatten: Hushålls spillvatten är spillvatten från WC ("klosett vatten") samt från bad, disk och tvätt ("BDT-vatten").

Hälsa eller miljöfarliga produkter: Med hälso- eller miljöfarliga produkter avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga enligt CLP-förordningen eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande syfte och innebörd.

Lantbruksdjur: Med lantbruksdjur avses nötkreatur, får och getter, grisar och fjäderfän.

Materialtäkt: Med materialtäkt avses i dessa föreskrifter täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, torv eller andra jordarter.

Naturgödsel: Naturgödsel är ett samlingsbegrepp för träck, urin, vatten och strömedel i olika proportioner.

Nyetablering: Med nyetablering avses etablering av en helt ny anläggning d.v.s. inte uppgradering av en redan befintlig anläggning.

Petroleumprodukter: Med petroleumprodukter avses bränslen, drivmedel och smörjolja som framställs av råolja t.ex. bensen, diesel, fotogen, eldningsolja, motorolja, turbinoljor, hydrauloljor och smörjfett.

Sekundärt skydd: Sekundärt skydd är en anordning som säkerställer att hela den lagrade volymen vätska kan fångas upp från en läckande cistern eller annan behållare. En dubbelmantlad cistern anses som cistern med sekundärt skydd. En invallning är en annan typ av sekundärt skydd.

Tät gödselvårdsanläggning: Anläggningen är utformad så att avrinning och läckage av gödsel och gödselvatten inte kan ske.

Upplag/uppläggning: Med upplag/uppläggning avses i dessa föreskrifter tillfällig eller permanent förvaring direkt på marken eller i vattnet. Förvaring av hushållsavfall från enskilda hushåll, vilket läggs i särskilda behållare för regelbunden sophämtning, är enligt dessa föreskrifter inte att betrakta som upplag. Detta gäller även komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten. Avslutade deponier är inte heller att betraktas som upplag.

Utsläpp till mark (avseende avloppsvatten §8): I föreskrift §8 gällande avloppsvatten avses utsläpp av alla typer av avloppsvatten. Det innebär att både WC-avlopp och BDT-avlopp är förbjudet inom skyddszone.

Yrkesmässig: Yrkesmässig definieras i dessa föreskrifter som all användning som utförs som ett led i en näringsverksamhet eller annars som en del av en yrkesutövning. Definitionen har sitt ursprung i definitionen av yrkesmässig användare i artikel 3.1 i direktiv 2009/128/EG: "en person som använder bekämpningsmedel i sin yrkesmässiga verksamhet, inbegripet operatörer, tekniker, arbetsgivare och egenföretagare, både på jordbruksområdet och inom andra sektorer".

Rådanefors, vattentäkt

Skyddszoner

